

Χημικές αντιδράσεις και ποιοτική ανάλυση ιόντων

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Μετά την εργαστηριακή άσκηση θα μπορείτε:

- Να εκτελείτε αντιδράσεις διπλής αντικατάστασης.
- Να συμπληρώνετε χημικές εξισώσεις αντιδράσεων διπλής αντικατάστασης.
- Να εξηγείτε τι ιδιότητες πρέπει να έχουν οι αντιδράσεις που χρησιμοποιούνται στη Χημεία για να επιτευχθεί η ταυτοποίηση ενός ιόντος ή μίας χημικής ένωσης σε ένα διάλυμα.
- Να δίνετε παραδείγματα χημικών αντιδράσεων που χρησιμοποιούνται για την ταυτοποίηση ενός ιόντος, όπως Ag^+ , Fe^{+3} , Cu^{+2} , Ba^{+2} .
- Να σχεδιάζετε και να υλοποιείτε πείραμα για την ταυτοποίηση αγνώστου ιόντος που περιέχεται σε ένα διάλυμα.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Όνοματεπώνυμο:

Τάξη/τμήμα:

Ημερομηνία:

ΟΡΓΑΝΑ	ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Στατώ με 12 δοκιμαστικούς σωλήνες • Υδροβολέας με απιοντισμένο νερό 	<ul style="list-style-type: none"> • Οξέα/Βάσεις: Διάλυμα HCl 1 M, NaOH 1 M, NH_3 1 M και H_2SO_4 1 M • Αραιά διαλύματα: NaCl, AgNO_3, KI, FeCl_3, BaCl_2 και CuSO_4

Για να ανιχνεύσουμε ποιοτικά ένα ιόν (ή μία ένωση) πρέπει να εξετάσουμε αν κάποια ή κάποιες χημικές αντιδράσεις (εργαστηριακές δοκιμασίες), που είναι χαρακτηριστικές για το ερευνούμενο ιόν, λαμβάνουν χώρα στο εξεταζόμενο δείγμα ή όχι.

Οι εργαστηριακές δοκιμασίες που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι απλές, να γίνονται γρήγορα και έχουν ορατό αποτέλεσμα, δηλαδή να συνοδεύονται από:

- χρωματική αλλαγή,
- καταβύθιση ιζήματος,
- έκλυση φυσαλίδων αερίου.

Η εμφάνιση της χημικής μεταβολής βεβαιώνει την παρουσία του ιόντος στο δείγμα, ενώ η μη εμφάνιση αλλαγής βεβαιώνει την απουσία της.

A. Χαρακτηριστικές αντιδράσεις διπλής αντικατάστασης

- Αριθμήστε 7 δοκιμαστικούς σωλήνες, προσθέστε στον καθένα 10 σταγόνες από το αντίστοιχο διάλυμα της 1^{ης} στήλης του Πίνακα 1 και μετά προσθέστε 10 σταγόνες από το αντίστοιχο διάλυμα της 2^{ης} στήλης του πίνακα. Καταγράψτε τις παρατηρήσεις σας στην 3^η στήλη του πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Διάλυμα 1	Διάλυμα 2	Τι παρατηρείτε;
AgNO_3	NaCl	
AgNO_3	HCl	
AgNO_3	KI	

